

Titulació	Tipus	Curs	Semestre
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	3	0
2501818 Estudis de Francès i Català	OT	4	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	3	0
2501856 Estudis de Francès i de Clàssiques	OT	4	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	3	0
2501857 Estudis de Francès i Espanyol	OT	4	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	3	0
2501913 Estudis d'Anglès i Francès	OT	4	0
2502533 Estudis Francesos	OT	3	0
2502533 Estudis Francesos	OT	4	0

Professor de contacte

Nom: Antoni Rossell Mayo

Correu electrònic: Antoni.Rossell@uab.cat

Utilització d'idiomes a l'assignatura

Llengua vehicular majoritària: català (cat)

Grup íntegre en anglès: Sí

Grup íntegre en català: Sí

Grup íntegre en espanyol: No

Prerequisits

No s'escau.

Objectius

Endeguem un curs dedicat al gènere narratiu medieval amb més ressò a la literatura posterior: el roman, la novel·la. No és agosarat dir que els paràmetres narratius moderns neixen al Segle XII. Els models narratius, argumentals i estratègies literàries que es van forjar en aquest segle, han influenciat constantment i fins avui la narrativa occidental. No obstant la novel·la medieval gaudeix de tradicions literàries i formals múltiples: la literatura llatina clàssica, les narracions líriques bretones i gal·leses, l'èpica i la lírica medieval, ... Tot plegat ha conformat un gènere literari que gaudeix de diferents pols d'atracció per un públic contemporani. Wagner, John Steinbecko autors contemporanis com Ken Follett i molts d'altres han estat hereus d'aquest gènere i la seva tradició literària. A partir dels textos originals, dels quals l'alumne en tindrà una traducció, s'analitzaran els contextos socioculturals que van fer possible aquest gènere literari. Dedicarem una especial atenció al públic femení i la seva influència en el desenvolupament de la novel·la medieval. No podem deslligar aquest gènere de la situació històrica i dels condicionants polítics que van influir en el naixement de la novel·la artúrica, així com a la sacralització de temes com el Sant Greal, a partir dels mites pagans i la seva simbologia. Tractarem el celtisme, tant des de la tradició medieval com la seva influència en el Romanticisme. Començarem per les interferències genèriques del Roman d'Alexandre, i ens endinsarem en l'obra del

novel·lista més famós de l'Edat Mitjana romànica, Chrétien de Troyes.

Això no obstant, la nostra atenció abordarà també la novel·la romànica occitana, com el Roman de Flamenca, en la seva dimensió eròtic-cortesana, i els subgèneres de las "Novas". Es tracta d'un curs que vol desmarcar-se dels encaraments tradicionals i que aposta per convertir l'aula i el temari en punt de discussió del gènere narratiu medieval en vers i en prosa, així com desvetllar les fonts i les bases de la tradició narrativa moderna i contemporània.

Competències

Estudis de Francès i Català

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis de Francès i de Clàssiques

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'indole social, científica o ètica.

Estudis de Francès i Espanyol

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.

- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis d'Anglès i Francès

- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Estudi comparat i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Estudis Francesos

- Analitzar des d'una perspectiva contrastiva i pluricultural les diferents literatures romàniques medievals.
- Demostrar que coneix les primeres literatures europees en llengües romàniques medievals.
- Desenvolupar un pensament i un raonament crítics i saber comunicar-los de manera efectiva tant en les llengües pròpies com en una tercera llengua.
- Establir les pautes de definició dels gèneres literaris medievals a partir de la seva naturalesa oral o escrita.
- Que els estudiants hagin desenvolupat aquelles habilitats d'aprenentatge necessàries per emprendre estudis posteriors amb un alt grau d'autonomia.
- Que els estudiants puguin transmetre informació, idees, problemes i solucions a un públic tant especialitzat com no especialitzat.
- Que els estudiants sàpiguin aplicar els coneixements propis a la seva feina o vocació d'una manera professional i tinguin les competències que se solen demostrar per mitjà de l'elaboració i la defensa d'arguments i la resolució de problemes dins de la seva àrea d'estudi.
- Que els estudiants tinguin la capacitat de reunir i interpretar dades rellevants (normalment dins de la seva àrea d'estudi) per emetre judicis que incloguin una reflexió sobre temes destacats d'índole social, científica o ètica.

Resultats d'aprenentatge

1. Analitzar conceptualment una obra de la matèria en qüestió.
2. Analitzar documents literaris medievals orals i escrits.
3. Analitzar les literatures romàniques en el seu context social, religiós i polític.
4. Argumentar sobre diversos temes i problemes literaris a propòsit d'obres diferents i avaluar els resultats.
5. Descriure els primers monuments lingüístics i literaris medievals.
6. Elaborar un discurs organitzat i correcte, oralment i per escrit, en la llengua corresponent.
7. Expressar-se en la llengua estudiada, oralment i per escrit, utilitzant el vocabulari i la gramàtica de manera adequada.
8. Fer presentacions orals utilitzant un vocabulari i un estil acadèmics adequats.
9. Identificar i analitzar textos originaris de la tradició literària europea.
10. Identificar les idees principals d'un text sobre la matèria i fer-ne un esquema.
11. Identificar les idees principals i les secundàries i expressar-les amb correcció lingüística.
12. Interpretar críticament obres literàries tenint en compte les relacions entre els diferents àmbits de la literatura i la relació de la literatura amb les àrees humanes, artístiques i socials.
13. Mantenir una conversa adequada al nivell de l'interlocutor.

14. Participar en els debats orals realitzats a l'aula de manera crítica i utilitzant el vocabulari de la disciplina.
15. Presentar treballs en formats ajustats a les demandes i els estils personals, tant individuals com en grup petit.
16. Ser capaç de definir els gèneres literaris medievals.
17. Ser capaç de realitzar una anàlisi comparativa i pluricultural de les diferents literatures romàniques medievals.

Continguts

1. El naixement del roman medieval: Tradició clàssica i hel·lenística.

- 1.1. La feminitat d'un gènere.
- 1.2. La creació d'una mitologia per part de l'aristocràcia: mecenatge i ideologia.
2. La novel·la medieval de tema llatí i grec: L'adaptació medieval dels temes clàssics grecs i romans. El roman antique: La tríada clàssica.
 - 2.1. El Roman d'Alexandre, entre dos gèneres: L'inici de la tradició. Públic i condicionament genèric.
 - 2.2. El roman antique: La tríada clàssica: De l'èpica clàssica a la novel·la.
 - 2.3. El Roman d'Eneas i la tradició virgiliana. L'adaptació medieval.
 - 2.4. El Roman de Troie de Benet de Sainte-Maure i la tradició clàssica
 - 2.5. El Roman de Thèbes i la vinculació amb el gènere tràgic grec

3. La matèria de Bretanya

- 3.1. La narrativa bretona: un espai intersistèmic entre la lírica i la narrativa. Plurilingüisme, oralitat i feminitat.
- 3.2. Bretanya continental i insular, el bressol i l'espai mític de la matèria de Bretanya
- 3.3. Els lais i la novetat d'un univers meravellós. Concepció genèrica, oralitat i música.
- 3.4. Maria de França, subjectivitat i aportació literària a un món masculí.
- 3.5. La tradició cortesana d'un gènere narratiu: de la lírica a la narrativa: els Lais
- 3.5. La llegenda de Tristany: Antecedents clàssics i medievals: Celtisme i tradició clàssica
 - 3.5.a. Arqueologia d'una llegenda: Les versions i els manuscrits conservats dins l'àmbit romànic i germànic
 - 3.5.b. Dues concepcions de l'amor: l'esperança front al destí fatal. Antropologia i mites de la fecunditat.
 - 3.5.c. El Tristany de Béroul
 - 3.5.d. El Tristany de Tomàs d'Anglaterra
 - 3.5.e. La Folie de Tristany
 - 3.5.f. Wagner i la llegenda de Tristany: Antecedents literaris. La música de Wagner, un intersistema mític. Beardsley i la il·lustració de la llegenda.

4. El cicle artúric: Una maniobra política? Enric II d'Anglaterra. Cavalleria, cortesia i espais mífics i d'aventures. El món meravellós.

4.1. El Romand Brut de Wace i la Historia Regum Britanniae de Geoffroi de Montmouth: Plurilingüisme estratègic. Història dinàstica i nous models ètics.

4.2. Els protagonistes del món artúric. Artús, els cavallers i les dames: Psicologia i cortesia.

4.3. Chrétien de Troyes, personalitat i activitat literària: Les contradiccions d'un clergue. Justificació ideològica: "matière", "sen", "conjointure".

4.3.a. Subjectivitat i declaració de principis: Els "Pròlegs" de les seves novel·les. Tècnica literària i elements de la creació novel·lesca.

4.3.b. Erec i Enide, entre l'obediència i la capacitat del matrimoni per encabir l'amor.

4.3.c. Cligès, Tristany i el món clàssic

4.3.d. El Cavaller del Lleó i el món grec clàssic

4.3.e. El Cavaller de la carreta: Fidelitat i transgressió en la relació adúltera. Violència i cortesia

4.3.f. Perceval, le conte du Graal. Contextualització històrica. Tradició i religiositat. Anàlisi d'un mite, dels reis i dels seus personatges. Aventura i destí.

4.4. Les continuacions d'El conte del Graal de Chrétien de Troyes. Robert de Boron, Roman de l'histoire du Graal, la cristianització del mite. Tradició romàntica.

4.5. Jaufré e Bruesentz: La matèria artúrica a Occitània

4.6. Roman bretó en prosa: Món místic i construcció de l'ideal cavalleresc

4.6.a. Perlesvaus, le haut livre du Graal.

4.6.b. Estoire de Merlin o Merlin-Vulgate.

4.6.c. Lancelot propre (vulgata).

4.6.d. Queste del Saint Graal (vulgata)

4.6.e. Mort le roi Artu (vulgata).

5. Narrativa eròtica: el Roman de Flamenca. De l'erotisme de la fin'amors al fabliau

6. El roman féérique: La Melusina de Jean d'Arras: De les fades a l'estratègia nobiliària.

7. El romanç realista i la confrontació amb el món artúric. El roman com exemplum.

7.1. Jean Renart

8. El Roman de Renart. Les branques del Roman de Renart. El viatge i la fàbula.

9. Le roman de la Rose. Una novel·la i dos autors: Guillaume de Lorris i Jean de Meun: La rosa, el jardí i l'amor. Un univers simbòlic

Metodologia

En termes generals, es dirigirà l'aprenentatge mitjançant el següent conjunt de tècniques i accions:

-Classe magistral amb el suport TIC i discussió col·lectiva.

-Utilització de textos originals amb traducció

- Pràctica d'expressió escrita i oral.
- Realització d'exercicis individuals i en grup, tant escrits com orals.
- Realització d'activitats autònomes: lectures de fonts primàries i crítiques, redacció i recerca bibliogràfica.
- Sessions pràctiques de correcció i seguiment dels exercicis.

Activitats formatives

Títol	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Tipus: Dirigides			
Activitat participativa a la classe i coordinada amb d'altres companys.	10	0,4	
Tipus: Supervisades			
Dos (mínim) comentaris de textos narratius.	20	0,8	
Tipus: Autònomes			
Treball final	30	1,2	

Avaluació

Les competències d'aquesta assignatura seran avaluades a través d'examen, treballs individuals i en grup, comentaris de text i presentacions. B02 (Bàsica) RA045; ECLRM01 (Específica); ECLRM01.01; ECLRM02 (Específica); E(MCLRM)03 (Específica); G01 (General)

-Mòdul de lliurament de treballs: en aquest mòdul s'avaluaran un o més treballs amb un pes global aproximat d'entre el 30% i el 50%. B03 (Bàsica) RA104; E(MCLRM)03.01

-Mòdul de presentacions de textos a l'aula, amb un pes global aproximat d'entre el 20% i el 40%. B04 (Bàsica) RA046, RA058, RA059, RA061, RA074; B05 (Bàsica) RA009, RA056, RA056, RA311; RA056; RA304

,-Mòdul de prova escrita, amb un pes global aproximat d'entre el 30% i el 50%. ECLRM01 (Específica) ECLRM01.01 ECLRM01.02 - Analitzar documents literaris medievals orals i escrits. ECLRM01 (Específica); ECLRM01.02; E(MCLRM)01 (Específica)

Activitats d'avaluació

Títol	Pes	Hores	ECTS	Resultats d'aprenentatge
Activitat continuada durant tot el curs	Avaluació continuada	10	0,4	6, 10
Activitat participativa a la classe i coordinada amb d'altres companys.	Aproximació bibliogràfica autònoma a la matèria.	14	0,56	1, 2, 10, 16, 17
Anàlisi a l'aula amb estudiants dels continguts del curs a la segona part del curs	Avaluació comprensió i assimilació de continguts	10	0,4	2, 3, 5, 9, 16, 17
Anàlisi d'un text narratiu aplicant el coneixement del context històric i sociocultural.	Avaluació amb orientació instrumental i bibliogràfica	20	0,8	1, 2, 10, 16, 17

Dos (mínim) comentaris de textos narratius.	Aproximació bibliogràfica autònoma a la matèria.	20	0,8	1, 2, 10, 16, 17
Exposició oral a l'aula	Avaluació coneixements i capacitat de l'alumne	6	0,24	1, 4, 7, 8, 12, 13, 14
Treball escrit	Avaluació de recrea	10	0,4	10, 11, 15

Bibliografia

Auerbach, E. (1996). *Mimesis, La representación de la realidad en la literatura occidental (1942)*. Mèxic: FCE.

Cerdà, J. (coord.) (2012). *Literatura europea del orígens*. Barcelona: EdiUOC.

Cirlot, V. (1987). *La novela artúrica*. Barcelona: Montesinos.

Cirlot, V. (2005). *Figuras del destino. Mitos y símbolos de la Europa medieval*. Madrid: Siruela.

García Gual, C. (1983). *Historia del rey Arturo y de los nobles y errantes caballeros de la Tabla Redonda*. Madrid: Alianza.

Huchet, J. C. (1984). *Le roman médiéval*. París: PUF.

Kölher, E. (1990). *La aventura caballeresca: Ideal y realidad en la narrativa cortés (1957)*. Barcelona: Sirmio.

Méla, C. (1984). *La Reine et le Graal: la conjointure dans les romans du Graal de Chrétien de Troyes au livre de Lancelot*. París.

Mora-Lebrun, F. (1994). *L'Enéide médiévale et la naissance du roman*. París: PUF.

Pastoreau, M. (1994). *La vida cotidiana de los caballeros de la Tabla Redonda*. Madrid: Ediciones Temas de Hoy.

Torres Asensio, G. (1989). *Los orígenes de la literatura artúrica*. Barcelona: PPU.

Zink, M. (1985). *La subjectivité littéraire*. Paris: PUF.